

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, Augusztus' 11-dikén 1818.

Északi Amériikai egygyesült Státusok, Nagy Britannia, és Spanyolország.

A' Londoni Ministeri Kurirban, két fontos levelek jövének-lki, mellyek mint ő mondja, Charlestownból, Északi Amérikából, az egygyik Május' 9-dikén, a' másik Junius' 5-dikén, indittatnak hozzá. Találtatnak mind kettőben oly dolgok is, mellyekről már röviden emlékeztünk, de értelmesebb vóltokért még is egészen ide tesszük őket. Megérdemlik ezek most is, jövendőre nézve pedig még inkább, hogy figyelemmel elővassassanak. —

Május' 9-dikén: — „A' Floridák' állapotja még nem dönt-el. Hancock az Egygyesült Státusok már teljességgel nem titholják azeránt való célzásokot; hogy magokévá akarják tenni őket. Ugyan, a' józan okosság' nevében, mit fog a' Britanniai Kabinét ezen környulállások között tselekedni? Megvakulhat-e ő annyira, hogy azokat a' dolgokat által ne lássa, a' miik abból következnek, ha az Egygyesült Státusok a' Floridákat elfoglalják? Bezzeg ezek ugyan esmerik ám azokat a' hasznokat, mellyek reájok nézve ezeknek elfoglalásából következni fognak. Ez az oka, hogy még a' Madison előtúlósége alatt egy titkos törvény hozattatott, melly által meghatalmaztatott a' következő esztendőkbéli előtúló, akár ki legyen az, hogy a' Floridákat, mihelyest valami feleltem mutatja magát azeránt, hogy más idegecnek ada-

tik, vagy pedig valamelly más idegen él akarja foglalni; azt előzze-meg, 's azonnal foglalja-el. Ez a' törvény már most nem titok, mivelhogy a' mostani Elöl-túló kihirdettette; kétségkívül munkabavétetés végett; 's minthogy fontosabb fogást a' Spanyoltartományoknak elfoglal-tására nem talált, a' Seminoles nemzetellen kezdett elitörő hadakozást, 's ezt a' Nyugoti Florida' belső részéig bevitte, 's ott, Pensacolatól nem messze a' St. Mark' erőssegeit elfoglaltatta. Nem soká azt fogjuk hallani, hogy a' St. John vizig előnyomultak seregei. A' mi St. Augustin' várát illeti, ez, tsak munitziój' 's elesége legyen, még védelmezhet magát egy darabig. Ribeszélhetetlen fontosok ezen két tartományok partjai az Egygyesült Státusokra nézve. Pensacola, 's az ő Nyugotra eső egyéb őbleik, úgy mint az Apalachicola, a' Tempo, 's a' Rio Grande, olyanok, hogy a' legnagyobb kereskedő hajók kiköthetnek oda, valamint szintén a' Kéleti őblökből számtalan prédáló hajók veszedelmezethetnek a' Bahama szigetek és Florida közt lévő szoros tengeren azoknak a' nemzeteknek kereskedését, kiket onnét az Egygyesült Státusok kárkeszteni kívánnak. Hát Uj-Orlean's városa, melly az ő jó fekvése, boldog állapotja, 's kereskedési iparkodása által már a' legvalmerőbb reménséget félyül haladta, mi nemű állapotra fog e' még valaha jutni? Ezt az ő Mississipp'i torkában való fekvése az egész Nyugoti világ' kereskedő tartalékává (magazi-

numává teszi! Tekintsen uraságod csak fél szemmel ezen tartományok' mappájára, meglátja, hogy az ide való egész kereskedésnek Európából Napkeleti Florida' tsutsánál kell elfolyni, 's ezen tartomány' politikájához kéntelenítették magát szabni. Ha Nagy Britannia szert tehetne ezen Floridák' birtokára: ő vagy egészen semmivé tenné Uj-Orlean s kereskedését, vagy pedig minden iparkodással rajta lenne annak oltalmazásán, ha tudni illik ezen utolsó esetben az Egyesült Státusok arra reá vennék magokat, hogy a' Missisipi vize' és Louisiana' minden vidékeiről lemondanak. Melly fontosokká lennének így a' mi Kanadai birtokaink, akár ki megítélheti; minthogy eközben Északi Amérikan minden Dél. partjaival kereskedési közösülést kapnának.

Jun. 5-dikén (ugyantsak Charlestownból: —“

„Az Európai Hatalmasságok' még ki nem nyilatkoztatták a' magok elzárásaikat, a' Floridákra nézve: de én csak ugyan valósággal hiszem azt, hogy ők még nem fogják azt engedni, hogy ezen tartományokat az Egyesült Státusok elfoglalják: azonközben ezen utolsók is látván, melly véghetetlen hasznokra lenne nékik azoknak birtokába eshetni, erre nézve minden iparkodással azon vannak, hogy addig, míg az Európai Hatalmasságok a' magok készületeiket teszik, ők azon tartományokba beülhessenek. Kétségenkívül hallotta uraságod eddig, hogy mitsoda hadakozást gerjesztettek a' Seminole sck ellen. Ez egy egész eltörlésre célzó hadakozás, és Generális Jackson ebben egészen a' maga Országlószéke' plánumát követi. Ő az Indusokat üldözvén, a' Spanyolokat is kikergette az Apalanchicola' öble mellett lévő St. Marck erősségeiből, 's mint mondják Pensacola ellen is sereget küldött. Amelia szigetéről, mellyet ugyan már ők régen elfoglaltak, még

semmi próbát nem tettek *Napkeleti Florida* ellen, de a' sziget' vezére, a' ki véllem nagy esmeretségbe van, azt írja nékem, hogy minden nap' várja a' parantsolatot a' *St. Augustin* ellen való clönyomulásra. Ennek Kommandánsa ugyan, ha illendően segítettőne, megfelelhetne a' támadóknak: de én azt hiszem, hogy az őrző seregenek nem sok van mit egyék. Figygye-el azt nékem uraságod, hogy ha az Egyesült Státusok ezen tartományokat egyszer elvehetik, 's a' hadakozás kitalál útni, akkor Nagy Britannianak egész tengeri ereje nem leszen elég arra, hogy a' kereskedést ezen tengertatornában megoltalmazhassa. En azt mondom, hogy az Egyesült Státusok oly fontosnak tartják ezen tartományoknak elfoglalását, hogy készebbek volnának az Európai minden Hatalmasságokkal háboruba cegyedni, mint sem ezen tartományokat Anglianak által engedni. Ezen Egyesült Státusok sebesebb lépésekkel haladtak előre a' politikai elhatalmasodásban, mint sem az Ő vagy Uj Historiában valamelly példáját lehetne mutatni; 's ha még csak néhány esztendeig nyugodhatnak, hatalmasabbakká lesznek, mint akármelyik Európai nemzet. Minnyájok egész nélkülfekvéssel 's feszüléssel azon iparkodnak, hogy minden boldogságaikat, mellyeknek jelenvaló birtokában vannak, állandókká tehessek. Minden belső intézeteik legjobban elrendelt plánum szerint közelgetnek a' tökéletesüléshez. Csak az az egy környülállás, hogy ő nállok minden magános Státusra magára van bizva, hogy mindenik a' maga tulajdon helyhezletésével megegyező különös törvényei szerint éljen, véghetetlen hasznot hajt nékik. Mindenik elvégzi otthon az ötet különösen illető törvényhozást, 's eszzerent oly sok munkától megkiméllődik az ő közep-ponti Törvényhozások, a' mennyit talám külömben egyegy ülésen el se' vé-

gezhetne. E' teszi a' Szövetségi Ország-
lás' Systemájának legfőbb gyámoloszlopát: ennek hasznos voltát ezen Státusok
már most nem próbálgatják, mert már
egészszén meggyőződtek próbálgatás ál-
tal jósága felől. Nem azt akarom mon-
dani, hogy ebben már semmi oly fogyat-
kozás ne' találtatnának, mellyeket még
a' jövőendő idő és bñltesség fog elhári-
tani belőlle: hanem csak azt, hogy ez a'
Systema, mellyet én tsudálva nézek 's a'
melynek különös resultátumait megval-
lani kéntelen vagyok, arra a' tökéletes-
ségre lépett, hogy ezen embereknek há-
tárnélkül való hitelt szerzett, 's azt igé-
ri nékik, hogy őket a' föld' legditsősé-
gesebb nemzetei között elsővé teszi."

Ezek valának a' Londoni Kurirhoz
Charles town bñl érkezett két magá-
nos, már jó régi levelek. A' Ney-Yor-
ki újságból is kiadtak ugyantsak ezen
Londoni levelek egy már hasonlóképpen
régitse, de a' most folyó környulállá-
sokra nézve nagyon nevezetes tudósítást.
Ennek ez a' foglalata: —

„A' mi Elölülönk Státusaink határ-
szélein átozik; erősségeinket a' part-
kon olyan oltalmazási állapotra helyhez-
teti, a' milyenre csak lehet; Philadel-
phiában egy flottát, kised hajók-
ból álló hadi hajós sereget készített leg-
sietőbb iparkodással; minden Státusa-
inkból összehívaita a' hajóépítéshez és
foldozáshoz értő átsokat a' munka' siet-
tetése végett; a' fegyveres nép hadi for-
dulásokban gyakoroltatik, 's oly mozgá-
sokat teszen, mintha éppen az ájtnok
előtt állana a' hadakozás. Tisztjeink,
kik a' békeség' helyreállása után 1815-
ben elbótsáttattak, a' szolgálat-tételre
mind össze hívatattak; 's még is mind
ezek mellett beszélük, sőt fogadástéte-
lek által is el akarják véllünk hitetni,
hogy nem fog hadhírdetésre kerülni a'
dolog. Mikképpen kelljen ezt a' sokféle
ellenkezést egymással megegyeztetni,

mi nem tudjuk. A' mik Floridában törté-
tettek, minnyájunk fejét elfoglalták: de-
czeknek előpostáját már elég nyilván-
ságon láthattuk az utolsó Congressusi
disputálásokban. Angli a szemmel tart-
ja készülleteinket és azt, hogy melly nagy
barátsággal fogadtattak a' Buenos-Ayresi
Respublikánál a' mi oda küldetett Köve-
teink. Ide járul, hogy egy ember sin-
tsen Státusainkban, kit annak buzgó ohaj-
tása ne élesztené, hogy az a' tusakodás,
melly az új világ' tengereit vérrel festeni
még ez mai napig is meg nem szűnt,
már valahára elvégződjék. Mind ezek ár-
rá-határoznak bennünket, hogy ezen bi-
zontalankodásnak megszüntetésére talál-
junk módot, 's ha egyebet nem találunk,
nyilvánságosan nyuljunk fegyverhez. Az
által, hogy a' Spanyol Insurgensek pré-
dáló hajóit akadályoztatás nélkül bebo-
tsátja Országlószékünk kikötőhelyeinkbe,
külömben is eléggé kinyílatkoztatja, hogy
nékik javokat akarja. A' melly lépése-
ket Országlószékünk Floridában tétetett,
azon jelentés szerént, mellyet a' nálunk
lévő Spanyol Követnek Ritter Onis úr-
nak ugyanakkor tájban által adatott, nem
egyéb egy valóságos hadhírdetésnél. De
a' nyilvánságos hadhírdetés sem fog ki-
maradni. Nem tselekedhetjük, hogy
itt egy történetet meg ne említsünk.
Egy fregátunk Spanyolorzágnak St. Vin-
cent nevű fokánál egy idegen fregáttal,
melly esmeretlen zászlóval evezvén két
Spanyol kereskedő hajót kísért 's védel-
mezett, megverekedvén 's ötöt elfogván,
a' hajón semmi olyan papirostra nem ta-
lált, melyből megfudhatta volna, hogy
mitsoda nemzet' hajója legyen. Ezen
történetből kitettzik, hogy Spanvolország
ezen új hadakozásban, melly a' régi vi-
lágot éppen úgy érdeldi, mint az újat,
bizonyosan nem fog a' viaskodás helyé-
re Szövetségesek nélkül kiállani. Fog-
nak neki segítőji ta általni." — Ezen utól-
só megjegyzéséhez képpest meghívja az

Amérikai nevezett újság a hazafijakat, hogy így állván a' környülállások, 's ha talám a' hadakozás' inségeit az alkudozások' útján el nem lehetne háritani, viseljék magokat Öseikhez 's magokhoz méltó módon.

Ezen új hadakozáshoz készítõ tudósításoknak felhordása után, ily új dolgokról való tudósításokkal szolgál ugyan csak ezen Londoni Kurir: — „A' National Intelligencer, Georgiai levelezõji után erõsíti, hogy Pensacolat, Nyugoti Florida' fõ városát, Jackson az Amérikai seregek' vezére, Május' 21-dikén elfoglalta, 's még pedig, minthogy azt az õ felkérésére a' Spanyol Kommandáns fel nem adta, tehát rcárohanással foglalta-el. Ha ez így van, mond a' Kurir, így, de facto, kihirdették az Egygyesült Státusok a' hadakozást. De mi még most is hitelesebbnek tartjuk lenni azt, hogy az Amérikaiak nem avatkoztak belé ily kehehurgya módon egy oly hadakozásba, a' melly károsabban ütethetné ki rájuk, mint ellenségeikre nézve; mert ne gondolják õk, hogy az õ kereskedõ hajóikat csak magok a' Spanyolok, hanem Spanyol zászló alatt sok más prédáló hajók, fogják bántani. Azonközben ha õk semmi efféle tekintettel nem gondolnak, ha az õ Országlószékjelmek elméjében kedvesebb 's uralkodóbb gondolat annál nintsen, mint a' két Floridáknak elfoglalása, ha õk csak azt forgatják szemek elõtt, hogy ezeknek elfoglalása által melly szép egészszóc fogják õk tenni a' magok Státusaikat, 's hogy a' Mexikói tenger' öblei és révei az õ hajóiknak melly jó, melly kényben lévõ kereskedési helyekül fognak szolgálni — már így mi is úgy itélünk, mond a' Kurir, hogy ezen tekintetek, 's kivált az utolsó, egyáltalában megérdemlik, hogy Anglia kinyit

szemekkel figyelmezzzen ezen tulsó-világi vetélkedõ társainak lépéseire.“

Azt írják Londonból, hogy ott semmi valamire való kereskedõ ház nem hozza már kétségbe Pensacolának elfoglaltatását. Nem is lehet különbben, mivelhogy mind azok az újságlevelek, mellyek Amérikából Julius' 24-dikén Londonba megérkeztek, ugyan azt megegyezve crössztik. — Sõt a' Philadelphában lévõ Anglus Konzul meghatározva írja, hogy az Egygyesült Státusok 500 meghalt vagy megschesesedett embert veszettek-el ezen városnak berontással lett elfoglalása által. — A' Ministeri Kurir pedig ezeket az újabb tudósításokat is megemlítvén, ezekre se' mond 's nem is mondhat egyebet, csak ezt: — Hogy, ha így, tehát valósággal elkezdõdve lenni tarthatjuk Spanyolország 's az Egygyesült Státusok között a' hadakozást.

Melly sokat látott, hallott és tapasztalt ember legyen az Egygyesült Státusok' mostani Elõlülõje, vagy Elsõ-emhere, Monroe James, így adják elõ a' külsõ levelek: Születését vette Virginianban 1759-ben. A' Szabadságért való hadakozásban katonai életre lépven, a' Trentoni tsatában sebet kapott; Generál Washington által Kapitányá tétetett; 1782-tõben a' Virginiai Törvényhozó gyûlésnek, a' következett esztendőben a' Congressusnak, 1787-ben ismét a' Virginiai Törvényhozó gyûlésnek, 1788-ban pedig a' békességnek ratificálására kinevezetett Biztosságnak, 1790-ben a' Senatusnak, tagja volt. 1794-ben Frantziaországba Követnek küldetett, a' honnét Washington által visszahivattatván, egy mentõ irást adott-ki, 's mindjárt azután Virginiai Kormányozóvá választatott. A' Washington után következett Elõlülõ Jefferson,

ötet ismét Frantziaországba küldötte, hogy Louisiana eránt alkudozzék; 1805-ban Londonba, 1805-ben pedig Madridba küldetett Követnek; onnét visszajöven ismét a' Virginiai Törvényhozó gyűlés' tagjává, 1810-ben pedig ismét ezen Státus' Kormányozójává választott; 1812-ben Státusministerré, 1814-ben hadi Ministerré tétetett. Most Elölülő, vagy a' Státusok' Első-embere.

Spanyol Ország.

A' prédáló hajók arra a' vakmerőségre kezdék vetemedni, hogy a' Kadixsi kikötőhely'szája előtt elkapják a' kereskedő hajókat. Most nem rég' is így kaptak el egyet, mikor addig szerencsésen megérkezvén, oda éppcn bevezetni akart volna. A' St. Vincent és St. Maria fokai között is ily módon ragadoztak el hat kereskedő hajót. Mint látszik már nagyobb szerű hajókra is szert kezdenek tenni, minthogy a' Kadixsi öböl' szorosa előtt egy independens fregát mutatta meg magát két Korvettékel. Sok olyan hajós legények találtak ezen hajókon, a' kik folyvást beszélik az Anglus és Frantzia nyelvet. Hasonlóképpen nyughatatlankodtatják ugyan ezek a' Gallitziai partokat is. Ortegálnál két kereskedő hajót fogtak el. A' Portugallus 's kivált a' Lisbonai kereskedők egészen elijedtek a' sok kárnak hallására, mellyek néki is ezen ragadozó tettek. Marschal Beresford Londonba vette útját Lisbonából, mint erőssítik, azért, hogy terjeszse elejébe az Anglus Országlószélnék, hogy melly szükséges légyen a' Spanyol és Portugallus partok mellé egy hajós sereget küldeni a' kereskedésnek védelemzetése végett, annyival is inkább, hogy már semmi féle zászlóval evező hajónak nem kedveznek a' ragadozók.

Ismét emlékezet tétetik a' külső levelekben azon tengeri verekedésről, melynek a' Brion vezérlése alatt lévő in-

surgens és a' Spanyol Királyi hajós seregek között Junius' 12-dikén kellett a' körülállások szerént történni, 's azt erőssítik, hogy az Insurgensek voltak a' győzedelmesek.

Német Ország.

A' Göttingai rut lármát így beszél elő némelly külső levelek: —

„Hitelesen lehet, úgy mond, erőssíteni, hogy ilyen lármához hasonlórl nintsen emlékezet a' Georgia Augusta' Akadémiai történeteinek Kronikájában. Ezen minden tekintetben szomorú történetre, következő körülállások adtak alkalmatosságot? Egy Tanuló a' Mészárszékek előtt sebessen elmenvén, egy gyermeket, ki elejébe akadt, vigyázatlanságból a' gyalogok' útjáról letaszított, hanem azt ugyan ő fel is emelte. Egy Mészáros legény, éppen a' Mészáros' fia a' Tanulót gorombán megtámodja, hogy mit keres ott az emberek között, takarodjék onnét, mert rosszul járhat. A' Tanuló is hasonló hangon kezd beszélni, a' Mészáros fiú azonban nem késedelmezik fenyegetődzésének teljesítésével; pofontsapja a' Tanulót, ez azt visszaadja, amaz ezt megragadja 's az utza' közepire kiloditja; a' Tanuló a' hazafiakhoz szaladván, őket, mi történt, tudositja; ezek azonnal a' Prorektorhoz szaladnak elégtételért, a' Prorektortól oly választ kapnak, hogy a' városban fennálló Politziai törvények szerént neki ilyen delogban igasságot tenni nintsen hatalma, hanem mennyenek a' Politziai Tizti karhoz; chez ők elmentek, de nem nyertek elégtételt; ezért megmérgeződven meghatározzák, hogy majd fognak hát őket magok venni; vettek is; este az utzára kiállván, kiálltatták: *Zur Sache heraus!* egyszerre néhány százra telt a' szárnjok 's in massa azonnal a' Mészáros fiú apja' házára mentek, oda berontottak, első felindulással sok rendetlen-

seget tettek, a' ház' fedeleit letépték, ablakait, a' szobákban talált portékákat, tükröket, 's a' többi, összetö'ték. Fegyveresen lévén senki elejébe nem mert állani. A' Magistratus és a' Politziai Elöljárók azonnal tudósítást tettek Hennoverába, 's onnét segítséget, 's tanácsot kértek, hogy mit tsináljanak? Az Országlószerk halaeüknélkül egy Biztos küldött Göttingába, hogy a' tsendességet állítsa vissza, 's mindeneket megvizsgálván tegyen igazságot. A' Biztos Nordeheimbol katonaságot hozván magával, a' tsendesség' helyreállításának munkáját azon kezdte, hogy mihent megszállott, parantsolatot adott-ki, hogy azokat, kik a' Mészáros' házával történt lár-mában Korifeusok voltak, halaeüknélkül adják kézhez, 's egyéberánt viseljék tsendesen magokat. Egyszersmind híreletést ragasztajott-ki az utzak' szegleteire, melyben tudokra adta a' tanulóknak, hogy mihelyest tsak négyen, öszszetsoporoznak az utzákon, azonnal széllyel verjék a' katonaság, 's általában, hogy minden öszszetsoporozásnak büntetés lesz a' következése. Göttinga ezen szefpillantaitól fogva egy ellenség által megszállott város-hoz hasonlított. A' Huszárok és Gyalogság, kiket a' Biztos magával oda hozott, a' szabad ég alatt tanyáztak; a' Huszárok kivont kardal lovaglottak le, 's fel az utzákon és piatzon, a' gyalogok pedig bajonéto-san jár-káltak le 's fel. A' Tanulók azonközben, se' a' Korifeusokat ki nem adták, se' pedig egyéb tekintetben nem engedelm-skedtek a' Politzia' parantsolatjának, 's öszszetsoporoztak. A' Huszárok tehát széllyel kezdték oszlatni az itt-ott előtalált magános tsoporotokat; a' Tanulók is elkövettek a' katonaság' bosszantására a' mit tudtak, 's ekképpen egész egy tsatá-zási ábrázatba öltözött a' tsendességnek helyreállítására czélzó munka. A' köz-

ügy' védelmezése foglalta-el minden Tanulónak elméjét; ennél egyéb nem fogott elméjében. Az egész tanuló sereg fegyvert fogott és in massa kiállott a' síkra. Minden szép móddal való próbátételek elkövettettek; a' katonaság parlamentirozáshoz kezdett, 's megintette a' Tanulókat, hogy oszoljanak széllyel. Ezek nem engedelm-skedtek. A' Huszárok kommandiroztattak, hogy vágjanak-be. Sok Tanulókat a' lovak letapodtak, sokan sebet kaptak. De ök is bátran védelmezték ám magokat, 's drágán fizettették a' kivontott vért. Mint mondják két Huszár elesett és sokan sebet kaptak, 's végre is a' Tanulók gyözedelm-skedtek volna, sokaságok által, ha tsak ezen egy Svadron Huszársággal lett volna bajok, hanem a' gyalogság' bajonétjai előtt megfutamodtak, 's elszéledtek, 's a' következett napon *in massa* mind oda hagytak Göttingát, 's így a' tanulás egészszen félbe szaklott.

A' Prusszus Király Jul. 50-dikán estvél 7 órafelé Petersburghól Berlinbe visszaérkezett. A' Koronaörökös, az özvegy Császárné neve' napjának Augustus' 5-dikének innepén jelen lenni kívánván, még ott maradt, de 6-dikban ó K. Hértzege is vissza indul onnét.

A n g l i a.

Lord Castlereagh Sept. elején Angliából a' száraz Európába által ezenni, 's az Aachen-i gyűlésen jelen lenni, de November' elejére Londonba ismét visszaérkezni szándékozik, melyhez képeest nem gondolják, hogy addig a' Parlamentum' ülésai elkezdődjenek.

Az Admirális kemény perantsolatot hirdettetett-ki azon tengeri prédáló hajók ellen, mellyek az Anglus kereskedő hajókat bántani mérészik.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Ungvárról így irtak hozzánk Jul. 15-dikén: —

Julius' 12-dik napja Ungvár városára nézve egy különös, 's örvendetes nap vala, fennmarad örökösen az emlékezete a' Munkátsi Megye' Cronicájában tsak azért is, hogy rég' ohajtott kedves fő Pásztorát hiv' kebelébe hozván, nyoltz esztendeig tartó árvaságának véget vetett.

Ezen naptudni illik F. T. P o t s y E l e k Munkátsi Püspök ő Nagysága a' Cathedralis templomba való pompás bémencetelt 's fényes iktatását örvendetesen inepelte, mély bényomást tett ezen Solennitás minden hívek szívében, mert nagy nyughatatlansággal régólta várták ezen szempillantásnak jöttét, örömkönyvekbe borult mind azoknak szeme, kik a' hosszú várokozásban el valának lakadva.

Annak, hogy ezen Solennitás mostanáig halasztódott, az az oka, hogy, jól lehet F. T. P o t s y E l e k ő N. sága még 1816-dik esztendőben Mártzius' 22-dikén ő Felsége által Munkátsi Püspökké legyelmanesen kijegyeztetett légyen; a' Romai Bullák késedelmézvén, tsak Nov. 7-dikén 1817-ben Belényesben Vultán Sámuel Nagyváradai Püspök ő Nagysága által szentelődhetett-fel. De a' mostoha idő még most sem engedte, hogy a' Munkátsi Megye rég' ohajtott Pásztorát annak módja szerint fogadja, 's tisztelje, mert kedves Pásztorát szentelődése alkalmatossággal egészségének oly változása érte, hogy a' negyed napos hiedeglelés mérgét tsak a' mostani nyármelege üzhette-ki. Előbbi egészségét valamennyire vissza kapván ő Nagysága, minden gondolatait arra fordította, hogy még hátra lévő Actusát véghez vihesse.

Annak okáért, jóllehet sem szándéka nem vala, sem a' környülállásai nem engedték, hogy pompás, 's költséges Introductiot tartson, még is hogy ezen Actust fényessé tegye, az Ungh Vármegyében lakozó minden Uri Rendeket ezen innepre irással meghívta. Számos is volt nem tsak az Uri Vendégeknek száma, hanem a' nép sokasága is, annyira, hogy a' Cathedralis Templom, noha egyéb eránt tágos, 's bő, de ezen czeremonia alatt tartandó ájtatosságra, minden valláson, 's renden lévő öszszegyült nép sokaságára nézve minden Chorusaival egygyütt szoros 's szük vala.

A' pompa reggeli kilentz órakor vette kezdetét, midőn az egész Papi Kar harangszó közben fényes processióval a' Püspök Residentziájába ment, hogy a' Püspök ő Nagyságát ugyan olly pompával a' Templomba vezesse.

Minekutánna a' Püspök úr az isteni szolgálatra felöltözött volna, Fő Tiszteendő Papp Basilus Munkátsi Káptalan nagy Prépostja egy fontos Előljáró beszéddel megelőzte a' Cs. K. Collationalis Levélnek 's a' Romai Bullának fenn szóval való olvasását.

Ezek utánn ugyan azon tisztelt Prépost úr egy gyökeres, 's jelenvaló innepre tárgyazó beszédet tartott, mellyre a' Melt. Püspök felelet gyanáni, valamint a' Káptalanbéli úrának, úgy a' külső Clerusnak is a' maga terhes kötelességének szoros, 's pontos végbe vitelét rövideden, de szivrehatóképpen ajánlotta; sőt a' híveket is anya Orosznyelvén atyai szavakkal megszólította.

Mellyek végződvén a' Sz. Liturgia kezdődött, 's a' nevendék papságnak mind két Choruson való szép éneklései közt, számos adstansokkal, tsinos rendel 12 óra tájban Te Deum laudamus énekel el is végződött.

Vége lévén az isteni tisztelőknek a' Mélt. Pöspök szokott egyházi szertartással a' micséző Papságtól a' maga Reszidentziájába felkisértetett, a' hol számos Uri vendégek, úgy mint: Mélt. Eáró Vetscy Miklós ö' Excellenziaja, Ungh Vármege' minden Tagjai, Camara's Korona Tisztség, Káptalanbéli úrak, Theologiai's Gymnasiumbéli Professor úrak, 's külső Paroclusok öszveséggel mint egy 110 Uri vendégek, nem úgy fényes, 's költséges, mint vig ebéddel megvendégeltettek.

A' vig vendégséget a' Tek. Fekete Imre Unghvári Gymnasiumi Director úrtól különösen ezen alkalmatosságra készített szép Pásztori Deák Verseknék válogatott ifjak által örvendetes tapsolások közt tett dítséretes elmondása rekesztette-be.

Budáról Aug. 6-dikán irták, hogy a' K. Magyar Penziós Intézet, Borsodi és Katymári Latinovics János Kir. Helytartószeiki Tanácsos úrnak előlülése alatt Jul. 26-dikán rendszerént való fél esztendeji ülését tartotta. Ezen, a' tisztviselőkre, özvegyekre, és árvákra nézve nagyon hasznos Intézetnek időrövidőre való gyarapodását ekképpen mutatta-ki az ezen ülésben a' múlt esztendőről tétetett számolás: Az intézet' tagjai 29-tzel szaporodtak; tagjainak egész száma már 504-re telt. Systematizáltatott, 1-ső és 2-dik szakaszbeli, 500 — 200 — 150 és 100 forintokból álló penziokat, négy elnyomorodott és a' szolgálat-tételre alkalmatlanná lett tagok, 62 özvegyek és 9 árvák kapnak. Egész vagyona áll 245,182 forint és 25 krajtzár summából.

B é t s.

Itt Augustusnak vagy két első híves essős napjai után, az előbbeni rekkenő melegek ismét beállván, tolyvást tartanak.

A' Károly ö' Cs. Fő Hertzegsége Hítvese a' betegágyas Henrika Fő Hertzegasszony, és kedves szülöttje a' kisded Fő Hertzeg, mind ketten olyan jó egészségben vagnak, mint csak ilyen állapotban ennyi időre kívánni lehet, melyre nézve e'hónep' 7-dikén utólszor adott-ki közönséges jelentést felőlök az Udvari Orvos.

H a z e l a d á s.

Miskolczon a' piatz uttzán, leg jobb helyen, és a' leg újabb izlés szerént már csak nem egészen felépült 's kő-sindellet fedett egy új ház eladandó. Mellynek egészséges, és szép kinézésén kívül tágas udvara 's kertje is van, a' melly alatt a' Szinva vize folyik, az épület felház, öszveséggel az alsó és felső tractuson vagyon 6 egészen elkészült szoba, egy konyha, és egy kamara, az épületnek a' piatzra néző része alatt egy hármaspintze, fa, és kotsi szin, hat még el nem készült szoba, két konyha és egy pintze, az udvar kertel együtt 66 öl hosszúságu, és 6 $\frac{3}{4}$ öl szélességű. Mind ezeken felől van ezen épületben még egy a' piatzra nyíló mind külsőképpen bátorságosan mind belsőképpen minden megkívántókkal csinosan elkészült bolt, és ennek végébe egy magazin. A' ki ezen házat megvenni szándékozik, jelentse magát, Miskoltsi Kereskedő Dursza Miklós Urnál.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
 Augustus' 7-dikén 219 $\frac{7}{8}$ — 8-dikén 218 $\frac{1}{2}$ — 10-dikén 217 $\frac{3}{8}$ — forintot.